

Bekymringer vedrørende Dansk Dekommissionerings operation

Både som civilpersoner og som fagpersoner beskæftigede med radioaktive kilder, ser vi med bekymring på visse aspekter, i måden Dansk Dekommissionering (DD) for tiden varetager sine opgaver på.

Det umiddelbart største problem består i at DD ikke modtager affald i form af højaktive lukkede radioaktive kilder over visse grænseværdier. Det drejer sig om de højaktive radioaktive kilder, der er inddelt i sikringsgrupperne A, B og C af hensyn til de særlige risici der knytter sig til større radioaktive kilder.

DD modtager for tiden ikke radioaktive kilder der placerer sig i nogen af disse 3 grupperinger.

Dette har en række, efter vores opfattelse, stærkt u hensigtsmæssige konsekvenser:

1. Da Sundhedsstyrelsen bekendtgørelse nr. 670 af 1.juli 2019 §24, stk. 2 angiver at radioaktivt affald højst må opbevares 1 år, er en række danske virksomheder enten i gang med eller på vej til at bryde loven uden egen skyld.
2. At der ikke er en vej til at skaffe sig af med dette affald, må det efter vores bedste overbevisning betyde at Danmark ikke lever op til sine internationale forpligtelser, både i EURATOM- og IAEA-regi, til at tage sikkert vare på radioaktivt affald.
3. Vigtigst af alt, kan dette på sigt betyde at bortskaffelse af sådanne kilder kan komme til at ske på uautoriseret vis og, i yderste konsekvens, på en måde der kan medføre personskaade.

Vi anser det for værende stærkt u hensigtsmæssigt, og potentielt farligt, at det er netop de højaktive kilder som DD ikke modtager.

Punkt 1 medfører ligeledes at den enkelte virksomhed i praksis opbevarer højaktive kilder på ubestemt tid.

Fra vores kontakter i industrien forlyder det, at det for tiden er så dyrt og så besværligt at bortskaffe radioaktivt affald via DD, at der går overvejelser om hvorvidt man på sigt, i visse situationer, helt undlade at anmelde radioaktivt affald og bortskaffe det som om det var ikke-radioaktivt.

I den forbindelse vil vi gerne påpege at der i cirkulæret om DD's virksomhed, CIR1H, nr.9261 af 11/03/2022, ikke fremgår eksplicit at DD er den endelige aftager for radioaktivt affald i Danmark. Hvis dette er den korrekte læsning af det pågældende cirkulære, er det efter vores opfattelse stærkt u hensigtsmæssigt, bl.a. med henvisning til punkterne 2 og 3 ovenfor.

Endelig er vi, på lidt længere sigt, bekymrede over at der stadig ikke findes et slutdepot eller officielt sanktioneret bortskaffelsesmåde for NORM-affald, der per vægt og volumen udgør langt den største mængde af radioaktivt affald i Danmark.

For nærværende påhviler det den enkelte virksomhed, på ubestemt tid, at opbevare dette affald forsvarligt. De dominerede isotoper i NORM har halveringstider, der gør at de i alle praktiske henseender er at betragte som radioaktive for tid og evighed, hvorfor det forekommer os at være en statslig opgave at varetage oplag af sådanne kilder.

Brøndby, 14.juni 2022
Preben Hove og Jan Sletsgaard